

Szczecin, 21.08.2023 r.

Imię i nazwisko recenzenta:

Andreas Guskos

Miejsce pracy recenzenta:

Akademia Sztuki w Szczecinie

Recenzja wniosku dr Marcina Hajewskiego o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Podstawę niniejszej recenzji stanowią materiały dostarczone przez wnioskodawcę:

1. Autoreferat
2. Pisemna dokumentacja dorobku artystycznego oraz informacja o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzatorskiej nauki
3. Fotograficzna dokumentacja osiągnięcia artystycznego „Myśl niezapowiedziana”
4. Fotograficzna dokumentacja pozostałych zrealizowanych utworów artystycznych i opublikowanych prac oraz dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego
5. Kopia dyplomu poświadczającego uzyskanie stopnia doktora w dziedzinie sztuki: sztuki plastyczne, w dyscyplinie artystycznej: sztuki piękne.

Pan Marcin Hajewski uzyskał stopień magistra sztuki po ukończeniu studiów na kierunku Grafika Filii w Katowicach Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w 2000 roku. Dyplom realizował w Pracowni Druku Płaskiego, a promotorem był prof. Józef Budka. Od roku 2001 do chwili obecnej jest zatrudniony w Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach na stanowiskach: technologa w wymiarze 1/2 etatu (2001-2002 r.), wykładowcy w wymiarze 1/3

etatu (2003-2004 r.), wykładowcy w wymiarze 1/2 etatu (2004-2006 r.), wykładowcy w wymiarze pełnego etatu na przemian z 1/2 etatu (2006-2010 r.), adiunkta w wymiarze pełnego etatu od 2010 roku. W latach 2012-2016 był również zatrudniony na stanowisku wykładowcy w wymiarze pełnego etatu na kierunku Grafika w Wyższej Szkole Technologii Informatycznych w Katowicach. W 2008 roku realizował praktykę w studiu litograficznym Athelier Clot w Paryżu.

Pan Marcin Hajewski uzyskał stopień doktora sztuki w dziedzinie sztuki: sztuki plastyczne, w dyscyplinie artystycznej: sztuki piękne nadany uchwałą Rady Wydziału Artystycznego Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach dnia 21 grudnia 2009 roku na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej pt. „Mechanika-niedo-stosowana” – cykl grafik oraz po złożeniu wymaganych egzaminów. Promotorem w przewodzie doktorskim był prof. Waldemar Węgrzyn z Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. Recenzentami w przewodzie doktorskim byli: prof. Paweł Frąckiewicz z Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu oraz prof. Adam Romaniuk z Politechniki Radomskiej.

Pan dr Marcin Hajewski w swojej pracy artystycznej posługuje się technikami takimi jak: litografia, offset i sucha igła. W swojej działalności twórczej wykracza również poza ramy grafiki biorąc udział w realizacjach z zakresu scenografii teatralnej, animacji i projekcji do spektakli, projektowania graficznego i fotografii. Zrealizował dziewięć wystaw indywidualnych, z czego cztery, w tym jedną zagraniczną, przed uzyskaniem stopnia doktora, a pięć, w tym dwie zagraniczne, po uzyskaniu stopnia doktora. Brał udział w dziewięćdziesięciu sześciu wystawach zbiorowych, z czego w trzydziestu, w tym w dwunastu zagranicznych, przed uzyskaniem stopnia doktora, a w sześćdziesięciu sześciu, w tym

w trzydziestu dziewięciu zagranicznych, po uzyskaniu stopnia doktora. Swoje prace wystawiał w dwudziestu jeden krajach, w tym w: Polsce, Niemczech, Czechach, Austrii, Wielkiej Brytanii, Chinach (Chiny Kontynentalne i Tajwan), Białorusi, Japonii, Belgii, Ukrainie, Estonii, USA, Łotwie, Armenii, Chorwacji, Hiszpanii, Macedonii, Rumunii, Tajlandii, Meksyku i Rosji. Za swój udział w Triennale Grafiki Polskiej w Krakowie w 2006 roku otrzymał wyróżnienie honorowe od Prezesa Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki. Otrzymał również Merit Price za swój udział w Międzynarodowym Biennale Grafiki organizowanym przez Narodowe Tajwańskie Muzeum Sztuk Pięknych w Taichung na Tajwanie w 2016 roku. W latach 1998-2009 publikował swoje prace w dwunastu katalogach, w tym również w wielu zagranicznych, a w latach 2010-2020 (po uzyskaniu stopnia doktora sztuki) w dwudziestu dwóch katalogach, w tym również w wielu zagranicznych. W latach 2010-2018 realizował również dokumentacje fotograficzne i filmowe do katalogu, projektu badawczego i z wystawy.

Pan dr Marcin Hajewski w latach 2013-2019 kierował projektem badawczym „Algrafia i druk offsetowy jako alternatywne techniki druku płaskiego”, a w latach 2014-2022 był członkiem komitetu organizacyjnego Triennale Grafiki Polskiej organizowanego przez Akademię Sztuk Pięknych w Katowicach. W 2016 roku miał wykład na temat własnej twórczości oraz historii Triennale Grafiki Polskiej w Katowicach w ramach Artist Forum na Tajwanie. W roku 2009 brał udział w wymianie kadry pedagogicznej i w warsztatach w w École supérieure d'art de Clermont Métropole w ramach programu Erasmus. W latach 2010-2019 organizował warsztaty, prezentacje mistrzowskie, wykłady oraz wystawy, m.in. w ramach tygodnia Master Class towarzyszącego Triennale Grafiki Polskiej w Katowicach, którego gośćmi byli: Ingrid Ledent, Paul Coldwell, Modhir Ahmed, Ciprian Ciuclea, Krzysztof Tomalski. W latach 2008-2017 uczestniczył w pięciu sympozjach, z czego w trzech zagranicznych. Za swoją działalność

organizacyjną otrzymał w latach 2009-2021 siedem nagród rektorskich, w tym dwie indywidualne: „Indywidualną nagrodę trzeciego stopnia Rektora Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach za osiągnięcia organizacyjne” (2009 r.) oraz „Indywidualną nagrodę drugiego stopnia Rektora Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach za osiągnięcia organizacyjne” (2013 r.). Pan dr Marcin Hajewski od 2013 roku prowadzi również badania z zakresu technologii druku we współpracy z firmą KOSMA, pracując m.in. nad wytworzeniem aluminiowych blach grenowanych do zastosowania w aligrafii, od 2018 roku we współpracy z firmą Hubergroup Polska w zakresie właściwości farb drukarskich oraz innych chemikaliów stosowanych w procesie druku, a w 2019 roku we współpracy z Drukarnią Dimograf z Bielska Białej przeprowadził badania dotyczące druku wykonywanego różnymi typami rastra. Od 2016 roku jest też Członkiem-Założycielem Stowarzyszenia Intergrafia, pełniąc w latach 2016-2020 funkcję Skarbnika. Stowarzyszenie zrealizowało kilka ważnych projektów, takich jak: organizacja sesji naukowej „Współczesna grafika artystyczna i strategie matrycy” w 2017 r. w Katowicach oraz współorganizacja wystawy retrospektywnej laureatów konkursu Triennale Grafiki Polskiej w 2017 r.

Wnioskodawca wykazuje również dorobek z zakresu dydaktyki, w tym organizację licznych wystaw i warsztatów studenckich w latach 2004-2019. Od 2010 roku był recenzentem trzech prac dyplomowych licencjackich oraz 9 prac dyplomowych magisterskich. Ponadto wykazuje udział w zespołach eksperckich: w latach 2016-2020 był Członkiem Senackiej Komisji ds. Budżetowo-Gospodarczych, Członkiem Kolegium Dziekańskiego Wydziału Artystycznego, Członkiem Uczelnianej Komisji Wyborczej, w latach 2012-2013 Członkiem Komisji Egzaminu Licencjackiego i Magisterskiego na specjalności Grafika Warsztatowa kierunku Grafika na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, a od roku 2014 do dziś jest Członkiem Komitetu

Organizacyjnego Triennale Grafiki Polskiej w Katowicach. Był również Sekretarzem egzaminów wstępnych na Akademię Sztuk Pięknych w Katowicach w roku 2005 oraz Sekretarzem egzaminów dyplomowych. Uczestniczył razem z pracownią w Dniach Otwartych Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach oraz organizował warsztaty dla dzieci w latach 2018-2019 w ramach projektu „Akademia Młodego Wieku”.

Pan dr Marcin Hajewski wskazuje osiągnięcie cykl grafik „Myśl Niezapowiedziana” jako aspirujący do spełnienia warunków określonych w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. Zm.). Na cykl składa się 12 grafik zaprezentowanych na 5 wystawach indywidualnych, z którego poszczególne prace były również prezentowane na wielu innych wystawach ogólnopolskich i międzynarodowych w kraju i za granicą. Są to prace: „Distiller of thoughts”, 100 x 140 cm, offset na papierze (2015 r.); „Personal scar I”, 100 x 140 cm, offset na papierze (2015 r.); „Personal scar I-II”, 70 x 200 cm, offset na papierze (2016 r.); „Invisible part of loneliness”, 100 x 140 cm, offset na papierze (2016 r.); „The darkest part of the day”, 70 x 100 cm, offset na papierze (2017 r.); „Black river”, 70 x 100 cm, offset na papierze (2017 r.); „Dust on the eyelids”, 70 x 100 cm, offset na papierze (2018 r.); „Between particles of small particles”, 100 x 140 cm, offset na papierze (2018 r.); „Induction I”, 100 x 140 cm, offset na papierze (2018 r.); „Induction II”, 100 x 140 cm, offset na papierze (2018 r.); „Nothing to remember”, 70 x 100 cm, offset na papierze (2018 r.); „Instability”, 70 x 100 cm, offset na papierze (2018 r.). Cykl został zaprezentowany na 5 wystawach indywidualnych: „Myśl niezapowiedziana”, Galeria Engram, GCK w Katowicach (2018 r.); „Myśl niezapowiedziana”, Galeria ASP, Dom Angielski w Gdańsku (2018 r.); „Nicht angekündigter Gedanke”, Wieża Krakowska, Norymberga, Niemcy (2018 r.); „Neohlášeně myšlenky”, Galeria Koridor, Uniwersytet

Ostrawski, Ostrawa, Czechy (2019 r.); „Marcin Hajewski – Grafika”, Galeria 144 Grafiki, ASP w Łodzi (2021-2022 r.).

Motywy przewodnim cyklu „Myśl Niezapowiedziana” są pamięć i emocje. W pracy „Blizna osobista I” artysta wyraża swoje negatywne przeżycia emocjonalne poprzez kolce i pęknięcia, które budują całość kompozycji. Praca „Blizna osobista II” odwołuje się do procesu zapominania, jako elementu konstrukcji pamięci. Kompozycja zbudowana jest z elementów kojarzących się autorowi z mackami z białą „dziurą” pośrodku ukazującą, jak mówi autor, że „proces gojenia trwa”. Kolejną pracą z cyklu jest „Destylator myśli”, przedstawiającą maszynę symbolizującą „Pracującą intensywnie pamięć tłoczącą i przetwarzającą myśli”. Dwie prace: „Indukcja I” i „Indukcja II” nawiązują do skutków przetwarzania myśli i ich wpływu na strukturę pamięci. Prace „Niestabilność” oraz „Kurz na powiekach” przedstawiają efekty działania pamięci i ich wpływ na sposób widzenia świata. Praca „Pomiędzy cząsteczkami małych cząstek” przedstawia transformację wynikającą z doświadczenia traumy, negatywnych odczuć i emocji. Cztery ostatnie grafiki cyklu: „Niewidzialna część samotności”, „Najciemniejsza część dnia”, „Czarna rzeka” oraz „Nic do zapamiętania” symbolizują kolejne etapy doświadczeń związanych z negatywnymi emocjami. Cykl jest więc formą narracji ukazującej proces wewnętrznych transformacji autora związanych z przeżywaniem traumy, negatywnych doznań i emocji.

Konkluzja

Pan dr Marcin Hajewski realizuje prace z zakresu grafiki artystycznej konsekwentnie podążając drogą wynikającą z obranej strategii artystycznej. Realizuje cykle prac budujące spójną narrację związaną z wybraną tematyką, która oscyluje wokół analizy doświadczeń

jednostki na podstawie własnych przeżyć. Jest autorem licznych wystaw indywidualnych – krajowych i zagranicznych, oraz uczestnikiem licznych wystaw organizowanych przez prestiżowe instytucje, a także w prestiżowych miejscach kultury i sztuki na całym świecie. Rozwija swoje umiejętności warsztatowe realizując projekty badawcze związane z technologią druku. Jest uczestnikiem wielu gremiów związanych z działalnością organizacyjną aktywnie włączając się w działania promujące kulturę i sztukę. Wykazuje się również aktywnością na polu dydaktycznym, będąc wieloletnim pracownikiem macierzystej uczelni. Za swoją działalność artystyczną i organizacyjną otrzymał liczne nagrody. Zrealizowany cykl „Myśl Niezapowiedziana” prezentuje wysoki poziom wypowiedzi artystycznej, zarówno pod względem ideowym, jak i warsztatowym, będąc efektem wieloletnich poszukiwań twórczych i doskonalenia warsztatu artystycznego. Został również rozpowszechniony w całości na pięciu wystawach indywidualnych, a także fragmentarycznie na licznych wystawach zbiorowych w prestiżowych miejscach w kraju i za granicą. W związku z tym stwierdzam, że cykl grafik „Myśl Niezapowiedziana” jest oryginalnym osiągnięciem artystycznym stanowiącym znaczny wkład w rozwój dyscypliny sztuki plastycznej i konserwacja dzieł sztuki, a habilitant poprzez swoje osiągnięcia wykazuje się istotną aktywnością artystyczną realizowaną w wielu uczelniach i instytucjach kultury w kraju i za granicą, wobec czego spełnione zostały warunki określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. Zm.) a osiągnięcia artystyczne oraz aktywność artystyczna Pana dr Marcina Hajewskiego uzasadniają nadanie mu stopnia doktora habilitowanego sztuki w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej: sztuki plastycznej i konserwacja dzieł sztuki.

prof. dr hab. Andreas Guskos